

Мария Петрова <mariya.petrova@sofia.bg>

Обществена консултация относно приемане на актуализиран ПДУЕК 2021-2030

1 съобщение

Ангел Буров

5 март 2026 г. в 9:57

До: mariya.petrova@sofia.bg, apostol.dyankov@sofia.bg

Уважаеми колеги,

Като член на колектива разработил ПДУЕК с принос сред мерките за адаптация, във връзка със становища на неправителствени организации при приемането на първоначалния план и отпаднали мерки във финалната версия редактирана от експерти на Столична община, предлагам следните коментари по така предложената актуализация на плана:

1. В групата мерки "А.1 Правно-административна и управленска рамка за политиката относно климата", намирам за нужно да остане мярката "А.1.1 Предприемане на инициативи за законодателни и подзаконовни нормативни промени за интегрирана адаптация към измененията в климата засягащи територията на Столична община". Тази мярка ангажира и позволява на Столична община да бъде проактивна в националното и местно законодателство, което е далеч от пълноценно по темата адаптация и има много празнини свързани с неясния статут например на природно-базираните решения в градска среда, на алтернативни териториални и технологични решения, които са възпрепятствани от остаряла и ограничена като виждания подзаконова нормативна уредба, която в някои случаи може да не изключва определени възможности, но поради характера на законодателството ни, което се опитва да бъде изчерпателно, това често води до отказ от отговорност на компетентни органи да се произнасят положително за по-иновативни, както и експериментални решения, които биха могли да бъдат полезни алтернативи в средносрочен и дългосрочен план.
2. Мярката "А.1.2. Създаване на общински финансов механизъм за адаптация към измененията в климата" също отпада и е важно да има обосновка за причината за това - липса на законодателна възможност (свързана и с някои от липсите споменати в предходната мярка) или общо съгласие на европейско, национално и местно ниво за поддържане на статуквото на централизация на финансирането, в т.ч. за климатична адаптация, която е до голяма степен в правомощията на местната власт, за което се съмнявам, че има консенсус и моето мнение е, че това би било пропуснатата възможност, независимо от потенциалната съпротива на недалновидни политически субекти
3. В групата мерки "А.3 Приложни градски изследвания и развойни дейности" е нужно подсилване, натъртване и ударение върху изключителната нужда от актуални надеждни модели на Столична община - транспортен, енергиен и хидравличен, които имат отношение както към адаптацията, така и към смекчаването
4. Мярката А.3.5 се нуждае от граматическа редакция след направени промени в заглавието ѝ, предлагам следната промяна - "Изследване на екосистемните услуги и включването им като фактор в устройственото планиране", като тук разбирам по-скромния подход в заглавието във връзка и с отпадналите мерки А.1.1 и А.1.2, но намирам за недостатъчно амбициозно отпадането в заглавието на възможността за "въвеждане на схеми за двупосочно възстановяване на разходи и уравновесяване на ползите", което въвеждане при подходяща законодателна инициатива може да бъде решаващо за обезпечаването на допълнителен финансов механизъм и средства за алтернативни форми на компенсация и дори етапно отчуждаване на частните имоти попадащи в предвижданията на ОУП за зелени клинове, чиято съдба е все още неизвестна предвид дългогодишното, бих казал противоконституционно бездействие на Столичния общински съвет
5. Намирам за подходящо включването на новообразуваната мярка "А.3.8 Проучване и ограничаване на риска от внезапни наводнения и свлачищни процеси" въз основа на предишната "А.3.16 Проучване и оценка на актуалното състояние на свлачищните процеси", съчетана с отпадналите инвентиционни мерки в предпоследната чернова на ПДУЕК, а именно - "А.4.5. Комбинирани мелиорации за предпазване от негативните въздействия на обилни и интензивни валежи" и А.4.6. "Микро водни каскади и цикли за превенция от интензивни извлявания", като със сигурност е нужна по-добра познавателна основа за риска от плувиялни наводнения и връзката им със свлачища и други вредни въздействия от водите за градската среда и инфраструктура процеси

6. Във връзка с горното и по отношение на групата мерки "А.4 Инвестиции в техническа и зелена инфраструктура, сгради и благоустройство", прилагам съдържанието на отпадналите в последен момент мерки, без ясна обосновка, но негласна съпротива от отделни експерти в едно от направленията на СО преди приемането на първоначалната версия на плана, което породило критика при приемането на плана от общински съветници, за слабото присъствие на належащи мерки в това рисково направление, както все повече се убеждаваме и покрай екстремните валежни събития в страната и региона през последните години, които биха могли да имат опустошително въздействие върху части от града или целия регион, а отлагането на действията в тази посока може да бъде на изключително висока цена
7. Отправлям повторен призив за актуализиране на обхвата на нискоемисионната зона за отоплението, която към 2030 година се очаква да обхване и селища, за които няма достъпни алтернативи, за разлика от компактният град и част от близко разположените селища в котловинната част на Столична община, които формират общ въздушен басейн, за разлика от част от по-периферните селища, напр. селата Плана и Железница, както и други в най-северната част на СО.

Оставам на разположение за допълнително обсъждане на съдържанието на плана и възможностите за реализация на мерките, както и уточняването на приоритетния обхват на предложените мерки свързани с риска от преграждане и наводняване.

Намирам начинанието по актуализация за навременно и полезно.

Успех на процедурата и последващото изпълнение на действията!

Ангел Буров

Доц. д-р урб.
Катедра Градоустройство при
Архитектурен факултет, УАСГ
бул. "Хр. Смирненски", № 1
София 1046, България
каб. 1006, тел.: 0886233838
e-mail: burov_far@uacg.bg
<https://uacg.bg/nodes/d-r-angel-burov>

Установен изследовател в
Научна група "Здраве и качество на живот
в зелена и устойчива околна среда",
Програмата за стратегически научни
изследвания и иновации за развитие
(ПСНИИР) на МУ-Пловдив
Научно направление Околна среда и здраве
Научно-изследователски институт на МУ-Пловдив
angel.burov@mu-plovdiv.bg
https://nimu.mu-plovdiv.bg/nimu_root/researchers/гл-ас-д-р-урб-ангел-буров/

Член на управителен съвет
Съюз на урбанистите в България
+359 886 233 838
бул. "Христо Смирненски" 1
1164 София, България
info@bgplanning.org
angel.burov@bgplanning.org
<https://bgplanning.org/>
<https://urbanism.bg/>

 A.4.5-6_отпаднали.pdf
599К

A.4 Инвестиции в техническа и зелена инфраструктура, сгради и благоустройство

A.4.5

Комбинирани мелиорации за предпазване от негативните въздействия на обилни и интензивни валежи

Намаляване на уязвимостта / ограничаване на щетите

A.4.5 – A.1.1, A.1.2, A.1.3, A.2.1, A.2.2, A.2.3, A.2.6, A.3.1, A.3.2

Описание

Пространствено проучване и техническо обследване на състоянието на хидромелиоративните съоръжения, както и на агро- и лесомелиорациите на територията на Столична община. Въвеждане на комбинирани превантивни мероприятия (агро-, лесо- и хидромелиорации (мерки по възстановяване на речни меандри или други подходящи екосистеми за създаване на ретензионен обем)) свързани със забавянето на водния отток, намаляването на риска от свлачища и ерозия (вкл. залесяване, терасиране, създаване на „ключови“ линии, ями, канавки, фашины, баражи и др. дейности след допълнителни проучвания и проектиране) (надграждане на мерките ПАКП 0-3; Д-7 Проучване на състоянието на съществуващите хидромелиоративни съоръжения (разработка на ОП „Софияплан“), в т.ч. съоръжения за предпазване от вредното въздействие на водите (корекции на реки и дерета, и отводнителни полета) и съоръжения за напояване)

Обхват

Столична община, град София, изкуствени водни тела, влажни зони, големи и стръмни или много равни водосбори със значителен дял на земеделски земи и/или зелени площи предимно общинска и държавна собственост, но и частна (отделно приложение с посочен примерен обхват)

Ползи

Подобрено състояние на горски, земеделски и водни площи и подобрена способност за забавяне на водния отток и намаляване на риска от свлачища, ерозия и постъпването на наноси в канализационната и речна мрежа.

Отговорник

Направление „Архитектура и градоустройство“

Подпомагащи звена: Направление „Зелена система, екология и земеползване“ / Направление „Обществено строителство“ / Направление „Транспорт и градска мобилност“

Заинтересовани страни: компетентни органи, собственици и стопани на държавни и частни недвижими имоти и съоръжения в горските и земеделски територии и териториите заети от води (вкл. с Напоителни системи ЕАД и НЕК ЕАД – Предприятие Язовири и Каскади, Басейнова дирекция "Дунавски район" (Дирекция „Планове и разрешителни“ > Отдел „Планове за управление“), Регионална инспекция по околна среда и водите – София, ИПАЗР „Н. Пушкиров“, Геозащита Перник, Изпълнителна агенция по горите, Регионална дирекция по горите – София, Горска семеконтролна станция гр. София, Лесозащитна станция - гр. София, Областна дирекция "Земеделие" - София град

Роля на СО: възлагане, координация и контрол

Специфична цел:

Подобряване на оценката на показателите за въздействие по отношение на високите климатични рискове във всеки сектор в края на плановия период

Адресирани рискове:

Проливни и интензивни извалявания

Засегнати уязвими сектори:

Градско планиране, Води, Гори и селско стопанство и други

Необходим бюджет:

25 мил. лв.

Възможен източник:

ПОС – приоритет 1. Води / приоритет 4. Риск и изменение на климата и собствени средства на СО

ПРР, приоритет 1. Интегрирано градско развитие;

Финансови инструменти (кредити, подкрепени със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове)

Срок за изпълнение:

Дългосрочен приоритет –2030 г.

Многократно

А.4.6

Микро водни каскади и цикли за превенция от интензивни извалявания

Намаляване на уязвимостта / ограничаване на щетите

А.4.6 – А.1.1-3, А.2.1, А.2.2, А.3.1, А.3.2, А.3.4 – С.2.7

Описание

Целево интегрирано управление на повърхностния воден отток в микро водосбори и зони с изявена неравномерност на релефа и силно модифициран воден отток в изградена градска среда и недостатъчна проводимост на съществуващата канализационна мрежа, което създава на определени места условия за концентрация на оттока за кратък период от време, а на други места твърде забавен отток със склонност за задържане на повърхността. Това е предпоставка за възникване на специфични ситуации на локални, краткотрайни дъждовно-градски (плувиални наводнения, които могат да повлияят негативно в частност върху транспортната и общо върху техническата инфраструктура . Такива интензивни извалявания са зачестяващи явления в град София и водят до множество аварии, прекъснато движение и захранване, както и до големи кумулативни щети за множество недвижими и други материални активи, а понякога водят и до травматизъм сред засегнати групи граждани.

Мярката предвижда увеличаване на водозадържащата способност на повърхностите и ограничаване на запечатването им за защита от вредното въздействие на водите при интензивните извалявания чрез използването на естествени и изкуствени процеси и технологии на изпаряване, транспирация, биологична абсорбция, съхранение, утаяване, филтриране, проникване, химическа абсорбция, очистване и повторна употреба. Дейностите са свързани с определянето на подходящи участъци повърхности си прилагане на решения за повишена пропускливост на повърхностите и/или временно задържане на дъждовния отток с помощта на „сиви“ и/или „зелени“ решения съобразени с инфраструктурната обезпеченост, конкретното предназначение на урегулираните поземлени имоти, квартали и устройствени зони на местата определени за намеса. В допълнение са възможни и дейности свързани с увеличаване на капацитета на дренажните колектори или изграждане на разделни такива за дъждовни води в случаи неотговарящи на техническите норми и очакваните изменения в броя и обема на интензивните валежи. При проектирането и осъществяването на „сивите“ и „зелени“ решения следва да се предвиди каскадно управление на задържания воден отток, включващо отделни стъпки в интегриран цикъл на повторна употреба на събраните води, директно или след тяхното условно пречистване с цел миене на обществени пространства, поливане на зелени площи и други дейности според наличните обеми, съоръжения и други особености на устройството, застрояването и озеленяването на прилежащата среда около приоритетно избраните участъци.

В приложение е посочен специфичен обхват на основата на теренен хидроложки анализ на дигитален модел на повърхностите в град София, който служи за предварителна ориентация. Необходимо е допълнително прецизиране на обхвата на мярката с помощта на хидравлично моделиране и приоритизиране на отделни участъци, стъпвайки и на изводите от Предварителната оценка на риска от наводнения за "Дунавски район" към ПУРН – втори цикъл 2022-2027, в рамките на район със значителен потенциален риск от наводнения BG1_APSFR_IS_041 р. Искър - гр. София (Софийско поле), където са идентифицирани „зони за изследване на дъждовни-внезапни (поройни) наводнения“.

Специфична цел:

Подобряване на оценката на показателите за въздействие по отношение на високите климатични рискове във всеки сектор в края на плановия период

Адресирани рискове:

Интензивни извалявания

Засегнати уязвими сектори:

Градско планиране, Води, Гори и селско стопанство, Гражданска защита и други

Необходим бюджет:

200 мил. лв.

Възможен източник:

ПОС – приоритет 1. Води / приоритет 4. Риск и изменение на климата и собствени средства на СО

ПРР, приоритет 1. Интегрирано градско развитие;

Финансови инструменти (кредити, подкрепени със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове)

Срок за изпълнение:

Средно- и дългосрочен приоритет – 2023 - 2030 г.

Обхват

Град София, подножията на Лозенския хълм, Слатински редут, Коньовица и други в обхвата на Витошката яка (отделно приложение с посочен примерен обхват)

Ползи

Значително елиминиране на риска от локални наводнения. Облекчаване на канализационната система и речните водоприемници в критични дъждовни събития и превенция на локални наводнения. Намаляването на наносите в канализацията и водоприемниците и облекчаване на тяхната експлоатация. Освежаване на градската среда със зелена инфраструктура и преизползване на водни количества за различни цели на поддръжката ѝ в синергичен ефект с други ландшафтни мерки.

Отговорник

Направление „Обществено строителство“

Подпомагащи звена: Направление „Зелена система, екология и земеползване“ / Направление „Архитектура и градоустройство“ / ОП „Софияплан“

Заинтересована страна: „Софийска вода“ АД

Роля на СО: планиране, възлагане, координация и контрол